

סגן בן-ארי חיים
965379

בן רוזה וליאון
נולד ב- ב' ניסן תש"ו 3.4.1946
שרת בגדוד "ברק" (12)
נפל ב- כ"ג ניסן תש"ל 28.4.1970
בעת מילוי תפקידו.

בן ארי (לזבניק) חיים

בן לאון ורוזה. נולד ביום ב' בניסן תשי"ו (3.4.1946) בפולין. בשנת 1957 עלתה משפחתו ארצה והתיישבה בשדה ורבורג. תוך זמן קצר התערה חיים בארץ החדשה ובחיי הכפר ואף בחיי התרבות והספורט שבסביבה. תמיד נכון היה לעזור להוריו, לחבריו ולחניכיו שבתנועת הנוער של "חשומר הצעיר". אחד מתחביביו היה איסוף בולים של ארצות העולם, אך יותר מכל אהב את הטיולים והסיורים בארץ ואת יפי נופיה, ובכל חופשה מלימודים ובייחוד בתקופות החופש הגדול, היה מארגן קבוצות של חברים לצאת לטייל במרחבי הארץ. אחרי שסיים לימודיו היסודיים, למד בבית הספר התיכון על שם עמי אסף בבית ברל בתקופת לימודיו בבית הספר התיכון, עסק בתפקידי הדרכה בקרב הנוער.

באוגוסט 1965 גויס לצה"ל ושירת בחטיבת "גולני". התנהגותו המופתית והצטיינותו במילוי משימותיו סללו לפניו את הדרך לקורס קצינים ואמנם סיים אותו בהצלחה. במלחמת ששת הימים לחם בתל פאחר, כמפקד מחלקת תול"רים בגדוד "ברק". לאחר מכן עשה פרק זמן כמפקד בחרמון. לפני שחרורו מן הצבא חזר להדריך בבית הספר למפקדי כיתות של חטיבת "גולני", אשר בה שירת מראשית גיוסו. כשם שהצטיין כחייל, כן היה גם מפקד מעולה, חזרזרע לחייליו ונכון תמיד לסייע להם. כמפקד מחלקה דאג לכל אחד מחייליו. הוא היה נוסע עם סמלת הסעד לבתי החולים, לראות מה שלום אנשיו שם; כן היה נוסע לבתיהם, לעזור למשפחות. הוא היה מסור מאוד לעבודתו ולחייליו. אמנם אמר פעם ש"הצבא אינו בשבילי וכל היחסים וצורת התנהגותם של האנשים בצבא אינם תואמים את תכונותי ואינם מעוררים בי את המרגשה, שהנהגה ייעודי בחיים", אך הוא המשיך לעבוד במסירות רבה עד שחרורו. אמנם הצטיין בתפקידים צבאיים, אך את נפשו נשא ללימודים בטכניון העברי בחיפה, ומאז שחרורו הקדיש את זמנו והתכוון לבחינות הכניסה לטכניון. הוא עשה זאת תוך כדי עבודתו כמדריך גדנ"ע, בבית הספר התיכון האזורי על שם גנפין שבעמק חפר. בסוף מרס 1970 נקרא לשירות מילואים פעיל. אור ליום כ"ג בניסן תשי"ל (28.4.1970), נפל באזור תעלת סואץ בשעת הפגזה. הובא למנוחת עולמים בבית הקברות בשדה ורבורג. מתנכו בכיתות העלונות ב"בית ברל" כתב להוריו מכתב תנחומים ובו רשם, בין שאר הדברים: "בעיני היה חיים אבטיפוס מובהק של נער ישראלי גאה, יקר בקומתו וברוחו, נבון ורגיש, אמיץ לב, בעל מחשבה עצמאית ולב פתוח ביחסיו עם הזולת. הוא היה חלוץ במחשבה ובמעשה. בעל יוזמה ואחריות ומעל לכל היה כורה אוזן קשובה לכל אדם. - - ראיתיו הולך ומתבגר לעיני, כשהוא בולט משכמו ומעלה מעל לחבריו ועמיתיו לכיתה. הוא היה נותן את הטון בחיפושיו אחרי דפוס מחשבה חדשים. פגשתי בעת האחרונה ברמת הגולן, בעת שירות מילואים. אף כי חלפה תקופה ארוכה יחסית מאז המלחמה, תיאר חיים באריכות את הקרב בתל פאחר! מעל לכל התיאורים בלטה החרדה לגורל חייליו ולאחריות הכבדה שהוטלה עליו להוביל את אנשיו לדרכם האחרונה. הוא סיפר לי על לבטני ותכניותיו מתוך אופטימיות וביטחון, ואני התבוננתי בו מתוך הערכה והערצה ואמרת בלבי: 'אשרי העם שאלה בניו! אשרי ההורים שזכו לבנים שלמים עם עצמם ואיתנים ברוחם!'. ידיעות לחקלאי" של תנועת המושבים הודפסו דברים לזכרו.

קרב בו השתתף חיים

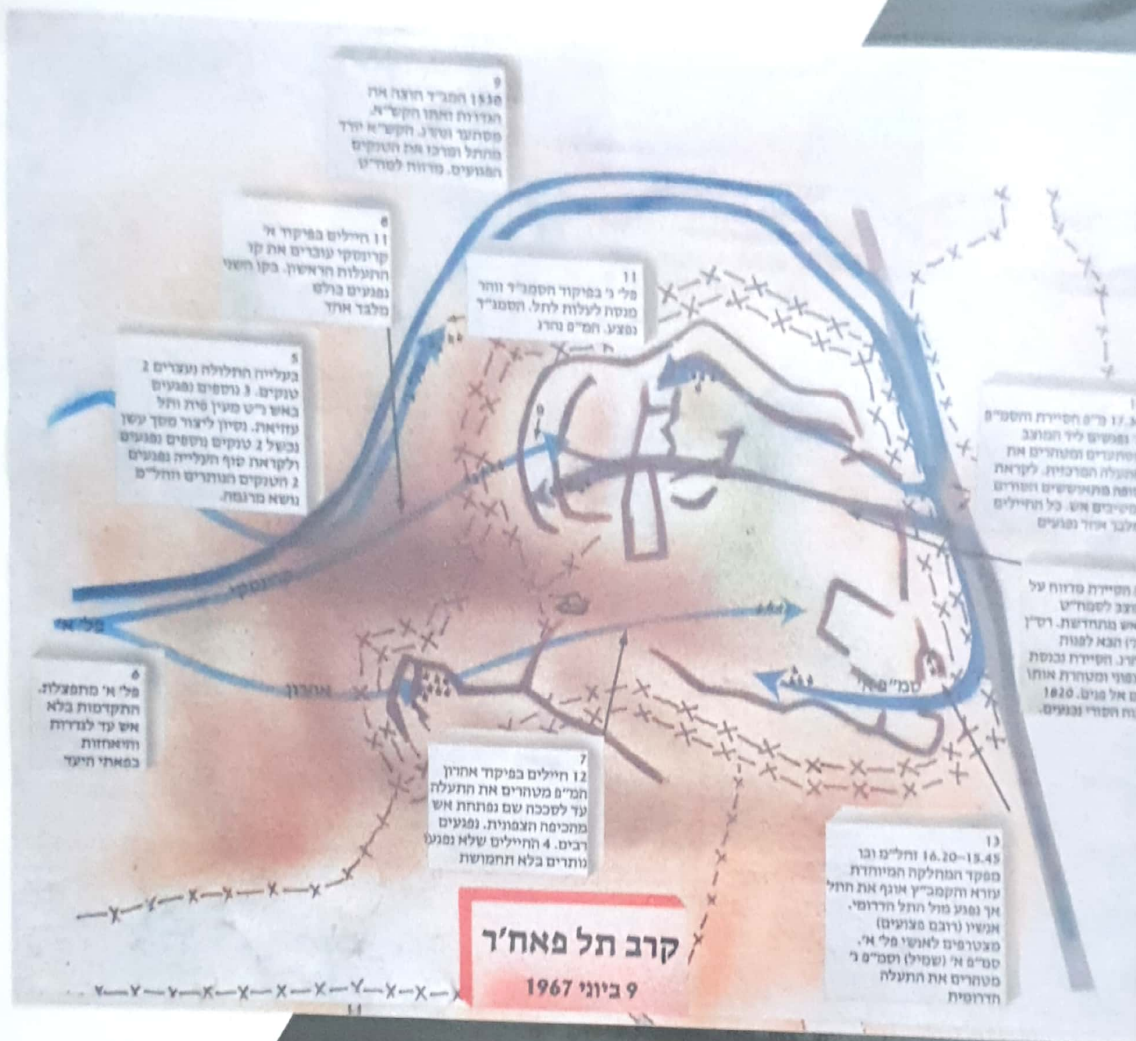
גדוד "ברק" בקרב תל-פאח'ר (9 יוני 1967)

מוצב תל-פאח'ר היה מוצב סורי פלוגתי מבוצר, מגודר וממוקש ובו שני חלקים: "היעד הצפוני" הגבוה והגדול יותר, ובו בונקר ראשי, תעלות-קשר, עמדות מחופות, מבוי-מגורים ומחסני תחמושת, והיעד הדרומי, הנמוך והקטן יותר. בכל מתחם היו שבע מצודות מגודרות, רשת של בונקרים ומעברים תת-קרקעיים מחופרים ושלוש חגורות של תעלות-קשר היקפיות, מוקפות בשדות-מוקשים וגדרות-תיל. על מוצב תל-פאח'ר הגנה פלוגת חי"ר סורית מגדוד 187 עם יחידת תותחי נ"ט 57 מ"מ, שני תול"רים, שלושה מקלעים דרקניים וסוללת מרגמות 82 מ"מ. המוצב אף קיבל אי-סיוע מכל המוצבים הסמוכים אליו: מוצבי זעורה ועין-פית מעליו (ממזרח), בורג-בביל, ח'ירבת-א-סודה ותל-עזיאאת מתחתיו (ממערב).

על-פי התוכנית היה אמור גדוד "ברק" לתקוף את המוצב מעורפו, לאחר שיעלה על "דרך הנפט" (ט.א.פ. ליון), עם שתי פלוגות: פלוגה א' אל ה"יעד הצפוני" ופלוגה ג' אל היעד הדרומי, כאשר פלוגה ב', הקטנה יותר, תנוע במאסף הטור הממונע ותתקוף בשלב שני את בורג-בביל.

המג"ד סא"ל מוסה קליין לא איתר את הדרך המובילה מעין-אדיסה אל "דרך הנפט", ובגלל אי-סורית חזקה (אש נק"ל, מקלעים, מרגמות נ"ט וארטילריה) שפגעה בטור הממונע לאורך כל שלב ה"תנועה אל היעד", החליט המג"ד בשעה 15.03 לשנות את תוכנית ההתקפה ולעלות על היעד מכיוון צפון-מערב. בחפ"ק המח"ט התקבל דיווח על מספר הנפגעים ההולך וגדל, על כלי-הרכב המשוריינים שנפגעו ונעצרו, ועל החלטת המג"ד לשנות את תוכנית ההקרב. למעשה, נפגעו או נעצרו כל תשעת הטנקים שליוו את זחל"מי גדוד "ברק" בדרך אל היעד. לפחות מחצית הזחל"מים נפגעו ונתקעו על "תוואי ההטיה", סדר התנועה השתבש, רשת הקשר חיתה עמוסה, ולוחמי גדוד "ברק" נאלצו לתקוף את מוצב תל-פאח'ר מלמטה למעלה, ממערב למזרח, בכוחות קטנים ומפוצלים, בקרב משובש, מאולתר ועקוב מדם. קרב בו נהרגו או נפגעו כמעט כל ה"קדקדים" (מג"ד, סמג"ר, ק.אג"ם וכל המ"פים), קרב שהוכרע בזכות אומץ-ליבם, עקשנותם ודבקותם של מפקדיהם, הסמלים, המ"כים והלוחמים הפשוטים: שניים מהם, ט' דוד שיראזי ו"ל וט' אפרים יצחקיאן ז"ל, קיבלו את צל"ש הרמטכ"ל על לחימתם בתעלות תל-פאח'ר.

מפת הקרב

תל - פאח'ר

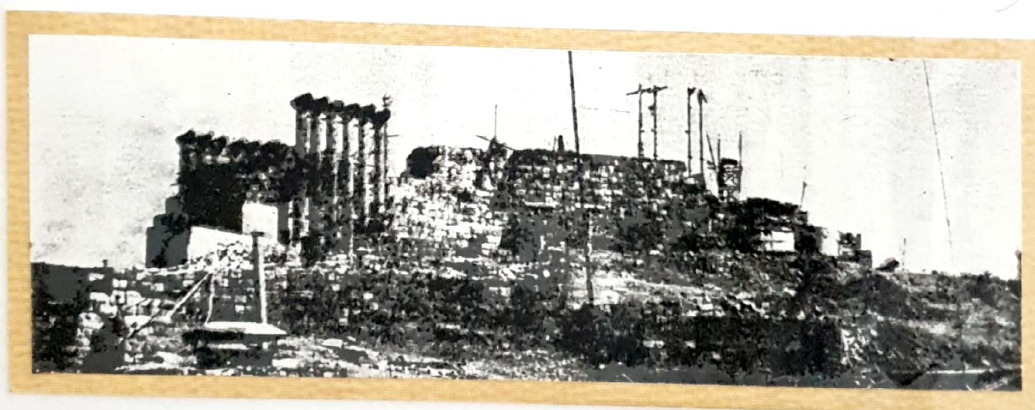
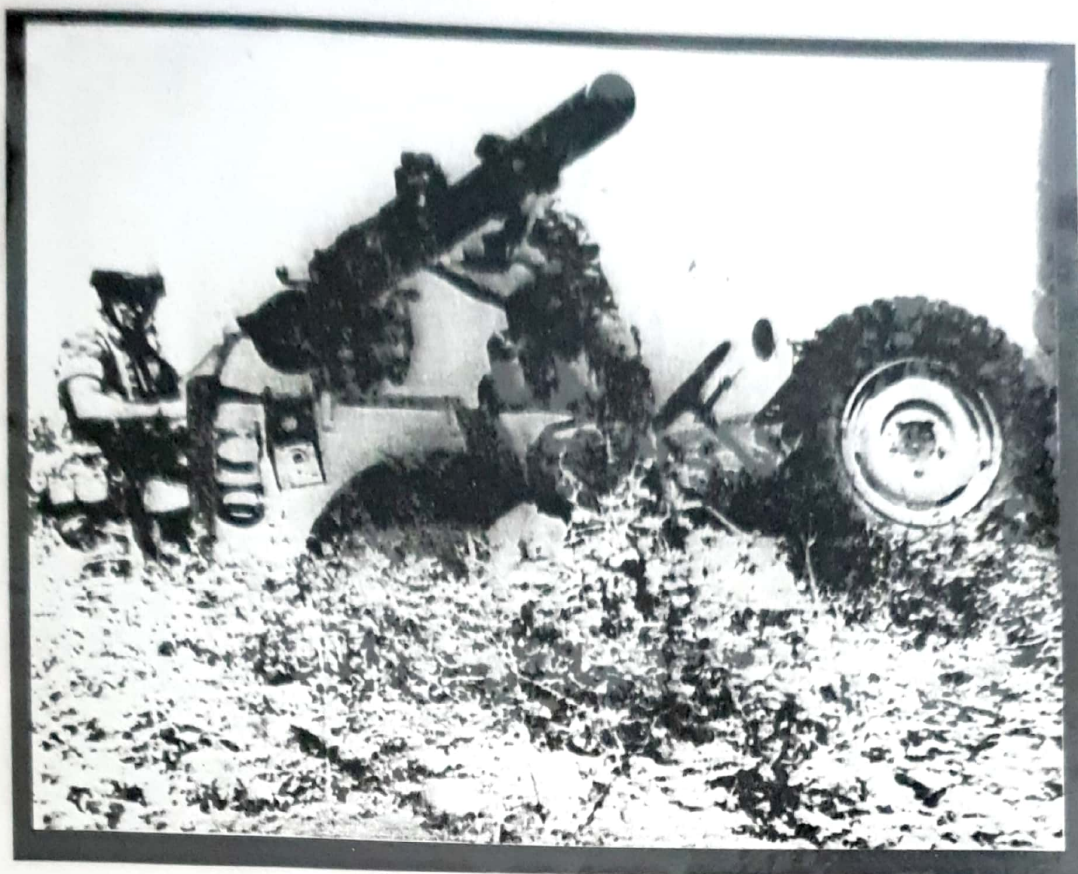

מוצב תל פאח'ר מראה כללי.

סיום הלחימה בקרב תל-פאח'ר (9 ביוני 1967)

לאחר נפילת המג"ד החלו כוחות נוספים של גדוד "ברק" בנסיונות לאיגוף צפוני של המוצב במטרה להגיע ל"דרך הנפט" ולהסתער על המוצב ממזרח למערב ע"פ התוכנית המקורית. חיילי פלוגה ג' בפיקוד הסמג"ד והמ"פ נעו על גבי זחל"מים צפונה, לכיוון הבניאס, ועלו על "דרך הנפט" באיגוף עמוק וגדול, וחיילי פלוגה ב' שנעו במאסף הטור הממונע, חזרו מטיבוש בורג"ב ביל ללא קרב, נעו אחריהם באיגוף צפוני קטן יותר, וחגיעו אל המוצב מעורפה אברהם סולוביץ' / סמ"פ ב', נהרג בהסתערות בכניסה ליעד הצפוני, ו"כוח שמיל" (סמ"פ א') הצליח לחבור ל"כוח אהרון" (מ"פ א') ביעד הדרומי, ויחדיו השלימו באיטיות את טיהור היעד הדרומי. המח"ט הבין ע"פ הדיווחים מן הקרב הארוך, כי מדביית מפקדי הכוחות נפגעו, וכי היעד הצפוני טרם נכבש, ועל כן החליט בשעה 16.45 להפעיל את כוח העתודה (פלס"ר וחפ"ק סמח"ט) בפיקוד סרן רובקה אליעז להשלמת הלחימה. באיגוף עמוק, מצד דרום, עלה כוח העתודה (טנק, המישה זחל"מים ושני גיפים) על "דרך הנפט", הגיע למוצב בשעה 17.30, ובקרב פנים אל פנים השלים את טיהור היעד הצפוני, עד לשעה 18.20. 34 חיילים וקצינים נפלו בקרב תל-פאח'ר.

חיים כמפקד תול"ר

מוצב החרמון אשר עליו פיקד חיים

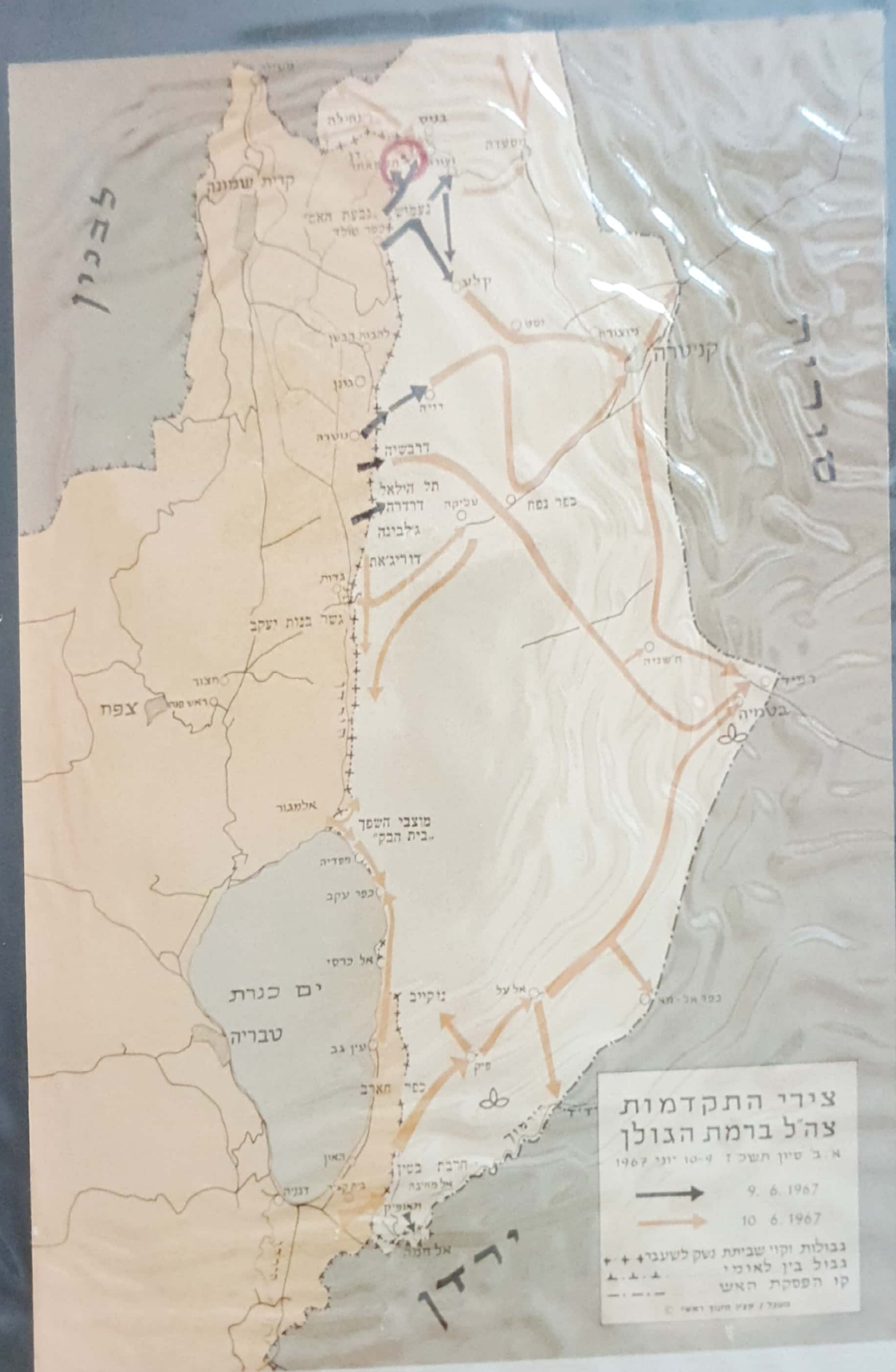
תמונה אחרונה מאזור תעלת
סואץ שלושה ימים לפני שנפל

זה אומה נאמית לבן העלה ...

נקמה בראשית ושביתת שלום...

ראש המטה הכללי

מסמך בזאת

את

ח"ר	בן-ארי חיים	רב"ט	965379
חיל	ט	דרגה	טס"ר

שסיים קורס קצינים

מהזור יולי 66 בתאריך 5.1.67

להיות

קצין

בצבא הגנה לישראל

א. חתום
 רב-מלח
 רמטכ"ל

2525/1

תעודה

965379 סג"מ בן-ארר חרם חי"ר
חסי אישי דרגה שם

עברה קודם קציבי ומשק"י תול"ר מחזור 67

שוכתיים בתאריך 24 מרץ 67

בבטיס הדרכה מס. 3

מפקד הכסטים

חסי אישי דרגה שם

סופס 2520/1

כותבים לזכרו

שר הבטחון

רוזה ולאון לזבניק היקרים,

הרשו נא לי להשתתף בכל לב באבלכם בהילקח מכם חיים ז"ל.

סגן חיים בן-ארי (לזבניק) ז"ל נתן את חייו למען מולדתו.
הוא נפל באזור תעלת סואץ ביום שלישי, כב' בניסן תש"ל (28.4.70).

חיים ז"ל שירת כקצין מילואים בימ"מ 191, חי"ר. הוא היה
חייל מצויין, מפקד מעולה וחבר למופת. חיים היה אהוב על מפקדיו
ועל פקודיו.

זכרו של סגן חיים בן-ארי (לזבניק) ז"ל הינו קודש וניצחנו
בלבנו בגאון.

יהא זכרו ברוך.

ב י ק ר ,

משה דיין - רב-אלוף (מיל.)

שר הבטחון

סיון תש"ל
יוני 1970

אגודת אבותיך היקרה,

כאלה אצלנו אתה, אולם ומלוצה, מן האסון הכבד אשר
 אליכם ברובל יקירכם חביבכם חיים הוד.
 אגודת חיים אבטיסא מבורך של נצי ישראלי.
 אז, בקול בקולנו וברוחו, נבין, רגיל, ואמיל לב, באה מחלטה
 עצמאית וכל פתח ביחסיו עם העולם.
 חיים בוחלבה ובאולה, באה יוצאת ואחרות ומצא (כל)
 כו"ד. אולם קלובה לכל אדם.
 חתכתי ואצטת את חיים בכתה יא וברכה יא דליאנו
 בביהם המטון המצוי בביהם.
 האיתנו הולך ומתקדם לעני כלכלה בולט
 מלפני ומאחורי אחרים ואצמתי אכיתר.
 הוא היה נאמן מסון המיפושיו אחרי צרכיו מחלטה
 חזקים ונסה לסתור עיני את הכל בראיונותיו
 ימק/חיים וכלל לעולם העצ.
 פגשתי בזה המטון בלתי נאמן בזה שלח
 מילואים. איך כי חלפה תקופה ארוכה יחסית מאז המלחמה
 חמו באיננו את הקרב המכריז בתל-פאחר.
 אלא לכל המונח בלתי המדבר אגון חיליו אלאחרות
 הכבדה שהוטלה אין להגיל את אנשיו אצרים האחרות.
 הוא סיפס אי לא לעיני ותפניאנו אגון אופטימלית אביטחון.
 התבונננו בו מלך הדרנה והדרנה ואמתי בלתי.
 אלפי היום שלמה גניא. אלהי הדוריה שלכל
 אברים שלמים עם צדמם איתנים ברוחם.
 היום יא קמולים אנוס אפס אא הארץ אוקרם העצ.
 תהא תיבדקה כי חיים היה הטוב לעצמם ארסיו נחלמים.
 ככאב ובאזל,
 אשכנז

צבא הגנה לישראל

3026 331
5.5.70
כ"ט ניסן תשל"א

משטרת בן-אבי היקנה!

הנני אהיה, מלא צער ונא, נפגע בלשם ומכבוד
חייכם, וגם לפי האצוני תעצב סוף דיומתי ואימתי
היום 28 מאי 1970, וגדל בשגור (ישל) ב
בבית עז המעוז אשר היה בבית יקנה.
את בלשם הנכבד הנכבד מרדכי מרדכי כפי עובד יום
יולדת ולמסע ישי, מרדכי כפי מקומי שיחול הקצב
בימינו נאם מרדכי, סמוך פיו כי אומן ומשולח
הוא ציור של אדם מומן היה מרדכי מרדכי בן
אומן-לם, דברות בטחון, פומא אשיר ומשיל
צחיאל.

אין מלשם למעלה זלתי הוקים ומשחמה
שגור אשר בנה יקנה נאמן מנה, אך אולי
מתחמת כי בלשם זה לפי לשון, אדם עז כבד
הוא מתה על נאמן.

הנני יקנה - בלשם היה יקנה
ישל מלשם מרדכי מרדכי.

בכבוד רב

צני של
מפקד

רביצין דן שני

המפקד שבסביב אתך, ואלה שבו אחריך.

1.5.70

להורים של חיים בן ארי.

... קצרה ידי. לא יכולתי להגיע להלוויה - למעט הכבוד שעוד ניתן לידיד שאבד.

אני יודעת שאין מינים שיהא בכוחם להשיב ניחומים ליקיריו השכולים. אולי תהא זו לכם נחמה פורטא ועידוד בכך שאני ורבים אחרים לא נשכח את חיים.

את חיים הכרתי לדאשונה בגיוערה ואחר-כך נפגשתי איתו שוב בבסיס החדש בגדה, כשאני סמלת סעד והוא מפקד מחלקה. בתור שכאכו, הקשר איתו היה כמעט יום-יומי. בתחילה על בעיות הסעד במחלקתו, ולאט לאט כשהיכרתי יותר, התחזק הקשר ליותר מיחסי עבודה. הוא היה מ"מ שדאג בכל נפשו לכל חייל עם בעיות והיחיד מכל המצ"ים שנסע איתי לבתי החולים לדאות מה נשמע שם ולעזור למשפחות, היה מאד מסור לעבודתו ולחיליו, וגם כשנסע ולא היה יכול למסור לי את בעיות חיליו, השאיר לי פתקה ובה כתב: "אני תקוה שתמפלי בהם ביד נאמנה".

למרות שהחליט בתקופה מסוימת, בהיותו בצבא, ש"הצבא זה לא בשביכי, וכל היחסים וצורת ההנהגה של החברה הצבאית אינם תואמים את תכונותי, ואינם מעוררים בי את ההרגשה שהנה זה יעודי בחיים..." המשיך לעבוד במסירות רבה עד שחרורו.

לאחר שחרור נשאדנו בקשרי מכתבים ובהם כתב על התוכניות הרבות אחרי הצבא: "ללכת בדרך מרבית ידידי אל שולחן הלימודים, ללמוד באוניברסיטה ביולוגיה". יותר מאוחר החליט ללמוד בטכניון, ולכך התכוון במרץ רב.

חיים אהב מאד לטייל בארץ ולדאות את הנוף היפה שבה. ובאחד ממכתביו כתב לי: "ייתכן שבפסח הקרוב נעשה איזה טיול טרמפים בחלק הצפוני של הארץ, במקרה שנחליט לנסוע לצפון לצלם את פריחת האביב של רמת הגולן ואזור הגליל העליון. אולי נצליח לצלם את כמות המים הגדולה יחסית, עם הפרשת שילגי החרמון, ובדרך נעשה ביקור ב-"גדות" (שם הייתי באותו זמן). ובמכתב לאחר מכן כתב לי: "ביחס לתוכניותי לבקר בצפון, אני מוכן להסכים שזה מקום נפלא, אבל פשוט ב"גילי" קצת קשה לצאת מהבית".

אני יודעת כי אין תנחומים להורים שכולים, וגם להספיד לא למדתי. רציתי להזכר ברגעים משותפים שהיו לי עם ידיד טוב שאיננו.

חזקו ואמצו

ידידתו ררקה שמיך מגווסר

סגן **חיים בן-ארי (לזבניק) ז"ל**

בשבוץ בו נפל חיים ז"ל בחיית התעלה, צריך היה לחגוג את יום הולדתו ה-24, והיה הכיר לו העול והצבא למטות שלמים בבית העלמין בשדה וריבורג.

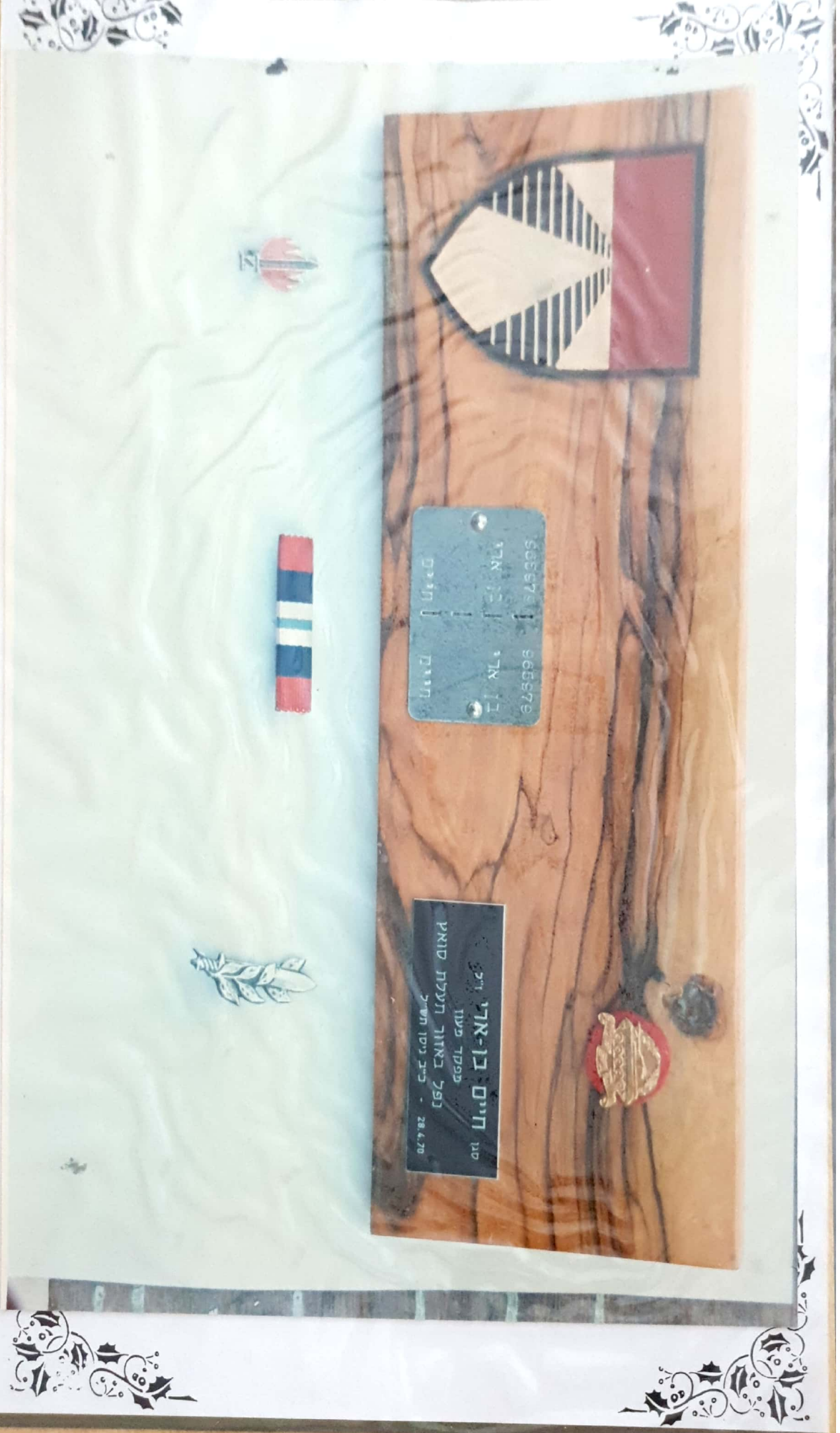
חיים נולד ברומה לערני רוזה וליאן, יחד עם תרני ושתי אדוות הצעירות ממנו עלה לארץ בשנת 1940, תוך זמן קצר התערה חיים, בזוי הכפר והפך לאחד הפעילים במיי התרבות והמפורסם במקום. תמיד היה נכון לעזור לערני, חבריו והניכיו בתנועת הנוער.

עוד בתקופת לימודיו בבית הספר התיכון ב"בית ברל" עסק בתפקידיו הדרגה בקרב הנוער, עם סיום לימודיו התיכוניים בשנת 1946 התגייס לצבא ושירת בחטיבת גולני, והתגבשו שדותיו למספר, והצטיינות במשימותיו סללו בפניו את הדרך לקיום קצינים שאותו סיים בהצלחה.

במלחמת ששת הימים לחם חיים ב"תל פאחרי", כחור מספר מחלקת תולדים בגדוד "ברק" המפורסם, לאחר מכן עשה פרק זמן בתרמון כמפקד המספר, עד לפני שחרורו מהצבא חזר להדריך בבית הספר למכ"ם אשר בחטיבת גולני.

לרבות הצטיינותו בתפקידים צבאיים נשא עיניו ללימודים ושאל ללמוד בטכניון, מא שחרורו הקדיש זמנו להתכונן לבחינת הכניסה לטכניון, תוך עבודתו כמדריך גרניע בבית הספר התיכון האזורי ע"ש רוסין שבצמח חפר.

לשירות האחרון, ממנו לא חזר, יצא חיים על פי קריאת מצוות מבלי שידרש לכך ע"י הצבא.

הם באים מן החרים מן השפלה, מן המדבר * הם
באים - שמוח, פנים עיניים - ומחיצבים אל המסדר *
הם באים בצער גברי, חזקים ושזופים * הם יוצאים
מתוך המפוסים המרוסקים ומן הסנקים השרופים * הם
קמים מאחורי הסלעים, מעבר לדיונות ומחוך תלולת הקשרא
גבורים כאריות, עזים כנמרים וקלים כנשרים * אוחם עוברים
אחד אחד בין שתי שורות של מלאכים * המאכילים אותם
ממתקים ועונדים על צוארם פרחים * ואני מביט בהם והם
כולם שמחים * אלה האחים שלי, אלה האחים *

והם פוגשים זה את זה, עיניים שחרות וכחולות וחומות
והם מזכירים זה לזה שמות וכלים ומקומות * והם פוגשים
בקהל הרב רעים וידידים * והם פורצים בשירה ומוחאים
כפים * ומקשיבים להם כהתפעלות כל יושבי השמים * כי
חבורה שכזאת לא היתה עוד למעלה * ואז פתאום שומעים
הם קולות מוכרים בוכים * והם מביטים הביטם אל אבא
ואמא, אל הנשים, הילדים והאחים * ופניהם דוממות
והם עומדים נבוכים * ואז מישחו מהם לוחש: סליחה,
אבל היינו מוכרחים * נצחנו בקרבות וכעת אננו
נחים * אלה האחים שלי, אלה האחים *

וככה הם עומדים וחאור על פניהם * ורק אלוהים לבדו
עובר ביניהם * וכשדמעות בעיניו הוא מנשק את
פצעיהם * והוא אומר בקול רוטט למלאכיו * אלה
בנים שלי, אלה הבנים *

